

נתיב אהבת הריע פסקה ב

- 1) ובתי"כ (ויקרא י"ט) ואהבת לרעך כמוך ר"ע אומר זה כלל גדול בתורה.
- 2) בן עזאי אומר זה ספר תולדות אדם הוא כלל יותר מזה:
- 3) ויש לשאול במדרש הזה למה ואהבת לרעך כמוך כלל גדול בתורה.
- 4) ובגמרא בפי' במה מדליקין (שבת ל"א, א') מעשה בגוי אחד שבא לפני שמאי אמר ליה גיירני על מנת שתלמדני כל התורה כלה כשאני עומד על רגל אחת דחפו באמת הבנין שבידו בא לפני הלל גיירו אמר ליה דעלך סני לחברך לא תעביד זו היא כל התורה כלה ואידך פירושא הוא זיל גמור.
- 5) פי' שם רש"י דעלך סני לחברך לא תעביד, ריעך ריע אביך אל תעזוב זה הקב"ה אל תעבור על דבריו שהרי עליך שנאו ישיעבור חברך על דברך, ל"א חברך ממש כגון גנבה וגזילה ניאוף ורוב המצות, אידך שאר דברי תורה פירושא דהא מלתא הוא לדעת איזה דבר שנאו זיל גמור ותדע.
- 6) ושני הפירושים של רש"י הם רחוקים מאוד.
- 7) ועוד קשה בתי"כ דקאמר בן עזאי זה ספר תולדות אדם הוא כלל יותר מזה מה ענין זה ספר תולדות אדם לכלל גדול בתורה.
- 8) ונראה לפרש, כי מה שאמר מה דסני לך לחברך לא תעביד, כל זה מפני שאוהב לחבירו כמו שהוא אוהב את עצמו, וכל זה שראוי לאהוב את חבירו מפני שנברא חבירו בדמותו ובצלמו, ומפני שיש להם דמות וצלם אחד הרי בצד הזה חבירו והוא עצמו דבר אחד כאשר יש להם צלם אחד לגמרי.
- 9) והדבר שהוא במעלה העליונה באדם הוא שיהיה לו הצלם הזה בשלימות, וכמו שאמרו ז"ל במס' אבות (פ"ג) חביב האדם שנברא בצלם אלהים וכאשר אוהב את חבירו שנברא בצלם אלהים, ואז האדם הזה צלמו צלם אלהים ולכך הוא אוהב את חבירו כמותו שנברא בצלם אלהים וצלם אחד להם, וכמו שהתבאר לפני זה ויתבאר אחר זה, ודבר זה תכלית התורה שיקנה האדם מעלה זאת העליונה הוא צלם האלהים.
- 10) ולכך הוי שפיר מה שאמר ואידך פירושא, כי כל התורה כולה פירוש באיזה צד יגיע למדרגה הזאת שיהיה האדם בצלם אלהים לגמרי.

11) ולכך המצות עשה בתורה הם רמ"ח כמנין איברי האדם ואיברי האדם הם צלמו, וכבר בארנו זה למעלה בנתיב התורה ג"כ.

Analects XV.24, tr. David Hinton

One of Kōng Fūzǐ teachings was a "Golden Rule": 己所不欲, 勿施於人. "What you do not wish for yourself, do not do to others."

2. משנה מסכת אבות פרק א

(טו) שְׁמַאי אָמַר, עֲשֵׂה תוֹרַתְךָ קָבֶעַ. אָמַר מֵעַט וְעֲשֵׂה הַרְבֵּה, וְהָיִי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּסֶבֶר פְּנִים יְפוֹת:

א2. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף סג/א

א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אשה אינו אדם שנאמר זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם ...

ב2. ספר חדושי אגדות חלק ראשון עמוד פ - מסכת שבת

כאשר האדם יחידי, לא נמצא הצלם האלקי אצל האדם הפרטי שהוא חמרי, אבל כאשר הם שנים נמצא הצלם האלקי, ודבר זה מבואר במסכת אבות (פ"ג) אצל שנים שיושבים ועוסקים בתורה וכו' כי האחד הוא כנגד מדרגה החמרית והשנים הוא נכד הצורה ... 3. יערות דבש ב, דרוש יב

ועיקר לאהוב איש את רעהו בכל דבר, ובעונות הרבים ע"י שנאה באים כמה עונות, כי אין מוכיח לרעהו, ויתן שמחה בלבו בראותו חבירו עובר עבירה שמח בחלקו, כי הוא אינו עובר, ובוה יש שטות גדולה משני טעמים, א' כאשר אמרתי פעם בפעם, כי כל ישראל איש אחד וגוף אחד, וא"כ היתכן שישמח אבר אחד על חבירו אני צדיק ואתה רשע, א"כ מה יועיל אם אני אין מגלח זקני בתער וחברי מגלח, הרי אני חצני מגולח וחצי אינו מגולח, וכן הכל. א3. תומר דבורה פ"א

לכך ראוי לאדם להיות חפץ בטובתו של חבירו ועינו טובה על טובת חבירו וכבודו יהיה חביב עליו כשלו, שהרי הוא - הוא ממש ומטעם זה נצטוונו (ויקרא י"ט, י"ח): "ואהבת לרעך כמוך". וראוי שירצה בכשרות חבירו ולא ידבר בגנותו כלל ולא ירצה בו. כדרך שאין הקב"ה רוצה בגנותנו ולא בצערנו, מטעם הקורבה, אף הוא לא ירצה בגנות חבירו ולא בצערו ולא בקלקולו וירע לו ממנו כאלו הוא ממש היה שרוי באותו צער או באותה טובה: א3. סידור הרמ"ק

... וסוד שכינה בגלות היינו נשמותן של ישראל מפוזרות... וקלפה מפסיק בין נשמה לנשמה.

4. ספר השל"ה הקדוש - מסכת סוכה - פרק תורה אור (יג)

סוד עמוד השלום הוא סוד גדול ונורא, כי ישראל נקראים כנסת ישראל, כי אף על פי שלמטה הם נפרדים זה מזה, מכל מקום למעלה בסוד נשמתם הם אחדות אחד, והם מכונסים כי הם חלק ה'. והענפים הרוצים לחזור לשרשם צריכים להיות בדוגמא לשרשם, דהיינו שיהיו מתאחדים גם למטה, וכשיש פירוד למטה ביניהם, כביכול עושים פירוד וקציצה למעלה, ראה עד היכן מגיע הדבר.

5. פסיכולוגיה טרנספרסונלית משמעות המושג טרנספרסונל הוא "מעבר לאדם", "מעבר לאישיות", "מעבר לאגו ולעצמי", "ספיריטואלי", "רוחני". התפתחות התודעה האנושית אינה נעצרת ומגיעה לשיאה כשהאגו הופך לבוגר, בריא ומפותח, אלא כי בפני האדם פתוחות תמיד אפשרויות ואופקים נוספים להרחבת התודעה הכוללים הכרה רוחנית-קוסמית. הכרה זו יכולה להתרחש דרך חוויות רוחניות הכוללות התרחבות והארכה של המודעות מעבר לגבולות הרגילים של האגו ומעבר למגבלות הזמן והמרחב. אפשר להמשיל את הפסיכולוגיה הטרנספרסונלית לעצם: הצמרת היא הטרנספרסונל (הרוח, מעבר לאיש), והשורשים הם הפסיכולוגיה (גוף נפש - האישי).